

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

N:r 17.

SVENSKA FOLKETS ÖRESKRIFTER.

Utgifna på Folkupplysningsföretagets förlag.

Redaktör: DAVID BERGSTRÖM.

Fyra dikter

af

Gustaf Fröding.

Pris: 5 öre.

(Eftertryck utan redaktionens tillstånd förbjudes.)

Postadress för meddelanden i redaktionsärenden: Folkupplysningsföretaget,
Redaktionen, Stockholm.

För andra meddelanden: Folkupplysningsföretaget, Expeditionen, Stock-
holm.

Svenska Folkets Öreskrifter

utgifvas på det af Folkriksdagen grundlagda Folkupplifningsföretagets förlag. Dessa skrifter utgå i massupplagor om 50,000 å 100,000 exemplar, och de äro *ylterst prisbilliga*, endast 5 å 10 öre för hvarje skrift.

Svenska Folkets Öreskrifter äro afsedda att värksamt bidra till svenska folkets **politiska och samhällsliga upplysning**. Närmare angifvet komma de att behandla ämnen företrädesvis inom följande hufvudområden:

historia och folkbeskrifning;
statsrätt och politik;
kommunalkunskap;
folkrätt;
sociologi (samhällslära);
nationalekonomi;
finansrätt (jämte skattelära och budgetfrågor);
industri- och jordbruksarbetarefrågor;
bonde- och jordbruksfrågor;
undervisningsfrågor;
allmänna kulturfrågor (jämte litterära frågor);
försvars- och militärfrågor;
statstjänst och ämbetsmannavälde;
juridik.

När därtill finnes anledning, kommer öreskrifternas text att beledsagas af illustrationer, grafiska framställningar o. s. v.

Det skall blifva redaktionens allvarliga bemödande att, i enlighet med den af Folkriksdagen utstakade planen, gifva öreskrifterna ett så godt och allsidigt innehåll som möjligt.

Men det är icke nog att innehållet blir af bästa slag. Redaktionen vill sätta som sitt ögonmärke, att dessa skrifter skola framträda i en så klar och lättbegriplig form, att de därigenom och genom sin prisbillighet kunna bana sig väg till hvarje hem och sålunda i egentlig mening och fullt ut skola förtjäna att kallas

Svenska Folkets Öreskrifter.

Stockholm 1897.

Redaktionen.

Önskningsmål i fråga om skrifternas innehåll, förslag å ämnen som böra behandlas o. s. v. torde benäget insändas till Redaktionen.

N:r 17.

SVENSKA FOLKETS ÖRESKRIFTER.

Utgifna på **Folkupplysningsföretagets förlag.**

Redaktör: DAVID BERGSTRÖM.

Fyra dikter

af

Gustaf Fröding.

Pris: 5 öre.

(Eftertryck utan redaktionens tillstånd förbjudes.)

Postadress för meddelanden i redaktionsärenden: Folkupplysningsföretaget,
Redaktionen. Stockholm.

För andra meddelanden: Folkupplysningsföretaget, Expeditionen. Stock-
holm.

Stockholm, Gustaf Lindströms boktr., 1897.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

540 EAST 57TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

Five dikter

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

540 EAST 57TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

540 EAST 57TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

540 EAST 57TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

Jan Ersa och Per Persa.

Jan Ersa ägde Nackabyn,
Per Persa ägde Backabyn
i By i Västra Ed.
Jan Ersa,
Per Persa,
de höllo aldrig fred.

Var hafren god i Nackabyn,
så slog den fel i Backabyn.
Då blef Per Persa vred,
då svor i mjugg Per Persa,
då gren och flen Jan Ersa,
så munnen gick ur led.

Var klöfvern grann i Backabyn,
så var den klen i Nackabyn,
där växte blomst och bär.

Då gren och flen Per Persa,
Då hyttade Jan Ersä
med näfven bortåt Per.

Gick det på tok i Nackabyñ,
var det kalas i Backabyñ
och glädjen stod i tak.
Var mörk i håg Per Persa,
som solen sken Jan Ersä
och gjorde brygd och bak.

De trätte och processade.
Om friden prosten mässade
— det var som vått på gäss.
Ty vann en gång Jan Ersä,
så började Per Persä
en splitter ny process.

Ju mera de bedagades,
dess mer det stämdes, klagades
och tappades och vanns.
Var domen för Per Persä,
så vädjade Jan Ersä
till närmaste instans.

Så stredo de, så trätte de,
så lefde de, så mätte de
hvarandra skäppan full.
Processen bröt Jan Ersa
och bränvinet Per Persa,
för bägge gick det kull.

Och ingen af dem mjuknade,
när de på slutet sjuknade
och stoppades i jord.
"Må Raggen ta Jan Ersa",
"må Necken ta Per Persa",
var deras sista ord.

Men "trilsk som Jan i Nackabyn"
och "ilsk som Per i Backabyn"
är stäf i Västra Ed.
Jan Ersa,
Per Persa,
de höllo aldrig fred.

Äktenskapsfrågan.]

En plog ska vi ha, en harf ska vi ha,
en häst ska vi ha, som kan streta och dra!
"En täppa med bönor och kål och spenat!"
Erk du!
Maja du!
Så ska vi ha't!

En gris ska vi ha att ge skulorna till!
Och ankor och höns kan vi ha, om vi vill.
"Och kaffe och socker och sofvel till mat!"
Erk du!
Maja du!
Så ska vi ha't!

En ko ska vi drifva i bet på vår äng!
"Och bolster af dun ska vi ha i vår säng
och fint postelin och glaserade fat!"

Erk du!
 Maja du!
 Så ska vi ha't!

Men, Maja du, Maja du, hvar ska vi ta't?
 Jag är för fattig och du är för lat!
 Du går på roten, och jag går på stat!
 Erk du!
 Maja du!
 Hvar ska vi ta't?

Elin i Hagen.

Den dära stugan vid ån är Hagen,
där gamle Anders i Hagen bor
— jag mins, hur Elin, den enda dottern,
gick förr och trallade hela dagen
i mon därborta med Hagens kor.

Hon var den gladaste bland de glada,
i lek och dans var hon alltid bäst,
och flink i spisen och flink på logen
— men ofta ser en, att det tar skada,
som växer vackrast och lofvar mest.

Det kom en främmande man till dalen,
han mötte Elin i skogen tidt,
och det gick rykten omkring i bygden,
och stackars Elin blef vild och galen
— i våras dränkte hon barnet sitt.

Jag mins den stunden, då hon blef tagen,
hon skrek ej, grät ej, blef endast hvit
— till fyra år blef hon dömd af lagen
— en kan förstå, det är sorg i Hagen,
och det är ingen, som näns gå dit.

Och gamle Anders han står vid skjulet
betryckt och krokig och hugger ved.
Han var en gubbe, som log beständigt,
— nu är hans ansikte skyggt och mulet,
hans läppar skälfva, han tittar ned.

Han viker undan för folkets blickar,
han talar icke med någon mer,
han går och grämer sig djupt i själen,
han ser åt sidan, när någon nickar,
och gråter bittert, när ingen ser.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
UMEA

Svenska Folkets Öreskrifter

N:r 1.	Veta, vilja, vinna af redaktör <i>Mauritz Hellberg</i>	5 öre.
" 2.	Folkens vandringar af filosofie doktor <i>O. W. Ålund</i>	10 "
" 3.	Profeterna — oppositionsmännen inom Israels folk af <i>L.</i>	10 "
" 4.	Ordens-humbugen af redaktör <i>Axel Svenson</i>	5 "
" 5.	Egna hem på egen torfva af skriftställare <i>J. Stadling</i>	5 "
" 6.	Lungsoten och dess bekämpande af läkaren d:r <i>Paul Rosenius</i>	10 "
" 7.	Bönderna och deras naturligaste bundsförvanter af <i>L-t</i>	5 "
" 8.	Vårt insjöfiske. <i>Huru skall det förbättras?</i> af ordföranden i Värmlands läns fiskeristyreelse, medicine o. filosofie d:r <i>Carl Cederström</i>	10 "
" 9.	Hämförelsens makt och betydelse af <i>En återkommen svensk-amerikan.</i>	5 "
" 10.	Medeltidens bonde af skriftställare <i>August Strindberg.</i>	5 "
" 11.	Förklaringen af människans rättigheter af skriftställare <i>Ernst Wallis.</i>	10 "
" 12.	Europas kineser af redaktör <i>Valfrid Spångberg.</i>	5 "
" 13.	Mera ljus. <i>Några ord till arbetareklassen om själfundervisning</i> af redaktör <i>K. J. Gabrielsson</i>	5 "
" 14.	Sverges småbönder. <i>Ett ord till de frisinnade i landet</i> af redaktör <i>Viktor Larsson.</i>	5 "
" 15.	Skogshushållning. <i>En hjälpreda för smärre skogsägare</i> af jägmästare <i>Hugo Samzelius.</i>	10 "
" 16.	En ringdans medan mor väntar af skriftställare <i>Pelle Molin</i>	5 "
" 17.	Fyra dikter af skriftställare <i>Gustaf Fröding</i>	5 "
" 18.	Undantags gumman af skriftställare <i>Gustaf af Geijerstam</i>	10 "
" 19.	Vid sotsängen af <i>Ernst Ahlgren</i> (skriftställarinnan <i>Viktoria Benedictsson</i>)	5 "
" 20.	Sånger i kyrktornet af skriftställare <i>Verner von Heidenstam</i>	5 "

Anmärkingar och förslag i fråga om öreskrifternas expedition och spridning torde benäget adresseras till Expeditionen.

Svenska Folkets Öreskrifter

spridas och försäljas landet rundt enligt en särskild skriftspridningsplan, i hvilken en hvar inträsserad förening eller enskild person uppmanas att medvärka. Den, som det gör, bidrager därigenom till folkets upplysning, på samma gång han kan bereda sig en afsevärd och lätt förtjänt biinkomst.

Enligt den fastställda skriftspridningsplanen antaga vederbörande länscentralstyrelser inom de organiserade rösträttsföreningarna, arbetare- och fackföreningarna, nykterhetsföreningarna, fredsföreningarna o. s. v. **länsagenter** (landskaps- eller distriktsagenter), hvilka förestå, leda och öfvervaka öreskrifternas försäljning inom länet, antaga platsförsäljare i de olika kommunerna, å de större arbetarecentra etc. samt kvartalsvis värkställa redovisning till Folkupplysningsföretagets expedition.

Till **platsförsäljare** antagas inträsserade och för ordentlighet kända personer, hvilka äro i liflig beröring med befolkningen å sin ort. De, som vilja tjäna den goda saken såsom platsförsäljare, torde sålunda skyndsamt anmäla sig till vederbörande länsagent och med honom öfverenskomma om försäljningen, om provision o. s. v.

Svenska Folkets Öreskrifter

utkomma under år 1898 kvartalsvis och med minst *fem* skrifter i hvarje kvartal.

Hela årgången kan rekvireras å posten till ett pris af 1 (säger *en* krona), postarvodet inberäknat.

Folkupplysningsföretagets adresser.

Alla meddelanden i redaktionsärenden torde adresseras:
Folkupplysningsföretaget.
Redaktionen.

Stockholm.

Alla meddelanden, som röra öreskrifternas försäljning och expediering, torde adresseras:

Folkupplysningsföretaget.
Expeditionen.

Stockholm.

Redaktören träffas dagligen 5—6 e. m. Valhallavägen 45 B. Allm. tel. 48 07.

Expeditionen är öppen dagligen 1—2 e. m. Humlegårdsgatan 16.

Tidningar och tidskrifter, som göra Svenska Folkets Öreskrifter till föremål för omnämnande eller granskning, torde benäget sända sina uttalanden till Öreskrifternas redaktion.